

การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ตามพันธกิจ
โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ ภาค 10
The Development of a Knowledge Management Model According to the
Mission Wat (Temple), Pracha (People), Rat (State) for the Happiness
Creation project in the Administrative Area of the Sangha Region 10

พระอุดมปัญญาภรณ์ สุนทวฑฒโน¹,
วิทยา ทองดี² และ สมควร นามสีฐาน³
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น^{1,2,3}
Phra Udompunyaporn Sunhawattano¹,
Vittaya Thongdee² and Somkhuan Namseethan³
Mahachulalongkornrajavidyalaya University Khon Kaen Campus^{1,2,3}
Corresponding Author, E-mail: praudompanyapon2566@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการจัดการความรู้ 2) พัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ 3) ทดลองใช้รูปแบบการจัดการความรู้ และ 4) ประเมินรูปแบบการจัดการความรู้ตามพันธกิจโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ พระภิกษุสงฆ์และพุทธศาสนิกชน โดยเลือกแบบเจาะจง จำนวน 150 รูป/คน รูปแบบการวิจัยเป็น R&D การดำเนินการวิจัย 4 ระยะ เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ คู่มือการใช้รูปแบบ แบบประเมินรูปแบบและแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1 สภาพการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10 ภาพรวมมีความต้องการจำเป็นในด้านการจัดการความรู้ของโครงการเป็นลำดับแรก

* ได้รับบทความ: 24 กรกฎาคม 2566; แก้ไขบทความ: 19 ธันวาคม 2566; ตอรับตีพิมพ์: 26 ธันวาคม 2566

ค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.36 รองลงมา ได้แก่ ด้านการจัดการความเสี่ยงในโครงการ ค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.34 ค่า, ด้านการจัดการสภาพทั่วไปของโครงการ PNI_{modified} เท่ากับ 0.33

2. รูปแบบการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10 มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) K : KM Knowledge Mission (การจัดการรู้ตามพันธกิจ) 2) S : Sharing (การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านกิจกรรม) 3) R : Reflect (สะท้อนผลการจัดการความรู้) 4) U : Utilization (การนำไปใช้ประโยชน์)

3. การประเมินการทดลองใช้รูปแบบการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10 การพัฒนาพื้นที่ทางกายภาพของวัดและชุมชนให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นสถานที่สัปปายะ มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินคู่มือโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ; การจัดการความรู้; โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the state of knowledge management according, 2) to develop a model for knowledge management according, 3) to present a knowledge management model according, and 4) to evaluate the experimental use of the management model. Knowledge according to the mission, the Pracharat Temple Creates Happiness Project in the administrative region of the Sangha Region 10. The samples were monks and Buddhists. totaling 150 images/person. by specific selection method The research model is R&D, conducting research in 4 phases. The tools used were the mission-based knowledge management model; pattern manual mission-based knowledge management model assessment form and the satisfaction questionnaire on the use of the knowledge management model according to the mission of the Pracharat Temple Building Suk Project in the Sangha Administration Region 10. The statistics used in the data analysis were mean, standard deviation. and content analysis

The research were as follows

1. Mission-based knowledge management conditions Pracha Rat Sang Suk Temple Project in Ecclesiastical Administrative Region 10 Overall, there is a need for knowledge management of the project first. PNI modified value was 0.36, followed by risk management in the project. PNI modified value was 0.34 value, general condition management of the project PNI modified value was 0.33

2. The knowledge management model according to the mission, the Pracharath Temple Sang Suk project in the 10th Sangha administrative region found that there were 4 components as follows: KMSRU Model consisting of 1) K : KM (Knowledge Mission) (knowledge management according to mission) 2) S : Sharing (exchanging learning through activities) 3) R : Reflect (reflecting knowledge management results) 4) U : Utilization (utilization)

3. Evaluation of the experiment of a mission-based knowledge management model Pracha Rat Building Happiness Temple Project in Buddhist Ecclesiastical Administration Region 10 Development of physical space of temples and communities to be clean, shady, beautiful as a place of sappaya. Have the highest level of practice

4. The overall assessment of the manual was at the highest level, and the results of the assessment of satisfaction with the knowledge management model according to the mission. The Pracharath Sangsuk Temple Project in the Buddhist Clergy Region 10 as a whole is at the highest level.

Keywords: Model Development; Knowledge Management; Pracharat Temple Project Creates Happiness

บทนำ

พระพุทธศาสนา เป็นสถาบันหลักของสังคมไทย เป็นองค์กรที่มีขนาดใหญ่ มีผู้เคารพนับถือทั่วประเทศและทั่วโลก เพราะฉะนั้น การสนองงานพระพุทธศาสนานั้น ผู้ปฏิบัติต้องเป็นผู้มีจิตสาธารณะ (Service Mind) มีความเชื่อมั่นในองค์กรว่าสามารถนำพาชีวิตให้มีสันติสุขได้อย่างแท้จริง (ศรัทธา) มีจิตใจที่เสียสละ (จาคะ) มีความพยายามบากบั่น (วิริยะ) มีความอดทน (ขันติ) และมองเห็นเป้าหมายในการทำงานอย่างชัดเจน (ปัญญา) จึงจะสามารถขับเคลื่อนการปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาให้สำเร็จได้ แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา (พระราชนิพนธ์ และคณะ, 2564)

ประกอบด้วยพันธกิจ 6 ด้าน ตามพันธกิจคณะสงฆ์ คือ 1) ด้านการปกครอง 2) ด้านศาสนศึกษา 3) ด้านศึกษาสงเคราะห์ 4) ด้านเผยแผ่ 5) ด้านสาธารณูปการ 6) ด้านสาธารณสงเคราะห์ นอกจากนี้ยังได้เพิ่มภาระงานพิเศษอีก 1 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาพุทธมณฑลให้เป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนาโลก เป็นการดำเนินการภายใต้ค่านิยม (Core Value) ที่ว่า “อุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา สู่การพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน” สำหรับแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนายังได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ 4 ด้าน คือ (1) สร้างความมั่นคงด้านพระพุทธศาสนา (2) ยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายใน (3) พัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้เชิงพุทธ และ (4) มีทรัพยากรเพียงพอในการขับเคลื่อนกิจการพระพุทธศาสนา ประกอบด้วย 10 กลยุทธ์ และ 14 ตัวชี้วัด

โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข มีแนวคิดที่ว่า วิถีชีวิตดั้งเดิมของคนไทย มีวัดเป็นศูนย์กลางของชุมชน เป็นเสาหลักในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งด้านสุขภาพกายและสุขภาพใจ วัดจึงถือเป็นสถานที่สำคัญต่อวิถีชีวิตคนไทย โดยมีพันธกิจของโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข คือ 1) การพัฒนาพื้นที่ทางกายภาพของวัดและชุมชนให้สะอาด ร่มรื่น สวยงามเป็นสถานที่สัปปายะ 2) การพัฒนาพื้นที่ทางสังคมและการเรียนรู้ของวัดและชุมชนด้วยวิถีวัฒนธรรมเชิงพุทธ 3) การพัฒนาพื้นที่จิตใจและปัญญาของวัดและชุมชนตามแนวพระพุทธศาสนา และสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ดำเนินการพัฒนาโครงการวัดสร้างสุขและวัดบันดาลใจ เพื่อพัฒนารูปแบบและนำแนวคิด 5 ส ซึ่งประกอบไปด้วย สะสาง สะดวก สะอาด สร้างมาตรฐาน และสร้างวินัย ลงสู่บริบทของวัด เพื่อส่งเสริมให้วัดเป็นสถานที่ที่ร่มรื่น สวยงาม เหมาะสมกับการเรียนรู้ เป็นพื้นที่แบบอย่างทางด้านกายภาพและด้านจิตใจ รวมถึงการนำแนวคิดการออกแบบพื้นที่ตามหลักภูมิสถาปัตยกรรมมาใช้ในการพัฒนาวัดให้เป็นสถานที่ที่สัปปายะ เป็นอารามที่รื่นรมย์ มีความสวยงามตามหลักภูมิสถาปัตยกรรมไทย เป็นศูนย์กลางของชุมชนที่จะนำไปสู่การเสริมสร้างสุขภาวะทั้งทางด้านกายภาพ จิตใจ สังคม และปัญญาสืบต่อไป (ฝ่ายสาธารณูปการของมหาเถรสมาคม, 2564)

พันธกิจด้านศาสนศึกษาถือเป็นด้านที่มีความเกี่ยวข้องเนื่องกับการสนับสนุนงานด้านการศึกษาที่สำคัญ โดยมีแนวทางในการดำเนินงาน คือ 1) สร้างความมั่นคงด้านพระพุทธศาสนา โดยการปลูกฝังศรัทธาในพระพุทธศาสนา ผ่านการศึกษาพระปริยัติธรรม ธรรมศึกษา บาลีศึกษา เพิ่มศักยภาพทางปัญญาแก่ศาสนทายาท 2) ยกระดับกระบวนการบริหารจัดการภายใน โดยอาศัยความร่วมมือภาคีเครือข่ายตามหลัก “บ ว ร” พัฒนาระบบธรรมาภิบาล ระบบสารสนเทศ พัฒนาหลักสูตรเชิงพุทธและนวัตกรรมวิชาการให้ทันสมัย 3) พัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้เชิงพุทธ ด้วยการเพิ่มขีดความสามารถของศาสนบุคคล เช่น ผู้บริหารศาสนศึกษา ครูสอนพระปริยัติธรรมแผนกธรรมและแผนกบาลี พระปริยัติินเทศก์ เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาให้เข้มแข็ง 4) มีทรัพยากรเพียงพอในการขับเคลื่อนกิจการพระพุทธศาสนา ด้วยการจัดหาแหล่งงบประมาณสนับสนุนกิจการพระพุทธศาสนาจากภาครัฐและเอกชน

การพัฒนาโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ จำเป็นต้องอาศัยการจัดการรูปแบบเพื่อให้เป็นแนวทางในการดำเนินงานและเสริมสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งรูปแบบเป็นรูปธรรมของความคิดที่เป็นนามธรรม ซึ่งบุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น เป็นคำอธิบาย เป็นแผนผัง ไดอะแกรมหรือแผนภาพ เพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้นรูปแบบเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบสอบหาคำตอบความรู้ความเข้าใจในปรากฏการณ์ทั้งหลาย (ทิสนา แคมมณี, 2550) สอดคล้องกับงานวิจัยของวาร์ เพ็งสวีสต์ (2553 : 1-15) ที่ได้ให้ความหมายของคำว่า รูปแบบ คือ กรอบความคิดทางด้านหลักการ วิธีการดำเนินงาน และเกณฑ์ต่าง ๆ ของระบบ ที่สามารถยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบว่าจะประกอบด้วยอะไร จำนวนเท่าใด มีโครงสร้างและความสัมพันธ์กันอย่างไรขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ ที่กำลังศึกษา ซึ่งจะออกแบบตามแนวคิด ทฤษฎีงานวิจัย และหลักการพื้นฐานในการกำหนดรูปแบบนั้น ๆ เป็นหลัก ส่วนกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบ สามารถสรุปได้เป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ และ 2) การตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ จะเห็นได้ว่าการรูปแบบจำเป็นต้องมีการสังเคราะห์ และวิเคราะห์กระบวนการก่อนนำไปสู่การทดลองและยืนยันรูปแบบที่สร้างขึ้น ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง

จากความเป็นมาดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา “การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10” เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะด้านการจัดการความรู้ และการพัฒนาจิตใจของชุมชน ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10 ให้สามารถพัฒนาพื้นที่ทางกายภาพของวัดและชุมชน พัฒนาพื้นที่ทางสังคมและการเรียนรู้ของวัด และชุมชนด้วยวิถีวัฒนธรรมเชิงพุทธ และพัฒนาพื้นที่จิตใจและปัญญาของวัดและชุมชนตามแนวพระพุทธศาสนาได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10
4. เพื่อประเมินรูปแบบการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ ภาค 10 เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีการดำเนินงานวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การวิจัย (Research: R1) เป็นการศึกษาข้อมูลการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ ภาค 10 (Analysis: A) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พระภิกษุสงฆ์ และพุทธศาสนิกชน โดยใช้การเปิดตารางเครือข่ายและมอร์แกน ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี นครพนม ศรีสะเกษ ยโสธร อำนาจเจริญ และมุกดาหาร รวมทั้งสิ้นจำนวน 150 รูป/คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) คือ เจ้าอาวาส ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10 จำนวนทั้งสิ้น 20 รูป/คน โดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ระยะที่ 2 การพัฒนา (Development: D1) เป็นการออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ ภาค 10 (Design and Development: D and D) กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพร่างรูปแบบ จำนวน 12 รูป/คน เครื่องมือ ได้แก่ วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus group) คู่มือการใช้รูปแบบ แบบประเมินรูปแบบ วิเคราะห์ข้อมูล คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence)

ระยะที่ 3 การวิจัย (Research: R2) เป็นการทดลองใช้ (Implementation: I) เพื่อนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พระภิกษุสงฆ์ และพุทธศาสนิกชน ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ ภาค 10 (Check list) ได้แก่ พระภิกษุสงฆ์ และพุทธศาสนิกชน ได้แก่ รวมทั้งสิ้นจำนวน 150 รูป/คน เครื่องมือ ได้แก่ รูปแบบการจัดการความรู้ คู่มือการใช้รูปแบบ แบบทดสอบการจัดการความรู้ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ระยะที่ 4 การพัฒนา (Development: D2) เป็นการประเมินผล (Evaluation: E) เพื่อประเมินและปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ ภาค 10 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญประเมินรูปแบบ จำนวน 5 รูป/คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาพื้นที่ทางกายภาพของวัดและชุมชนให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นสถานที่สัปปายะ จำนวน 1 รูป/คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาพื้นที่ทางสังคมและการเรียนรู้ของวัดและชุมชนด้วยวิถีวัฒนธรรมเชิงพุทธ จำนวน 2 รูป/คน และผู้เชี่ยวชาญการพัฒนาพื้นที่จิตใจและปัญญาของวัดและชุมชนตามแนวพระพุทธศาสนา จำนวน 2 รูป/คน เครื่องมือ ได้แก่ แบบประเมินความพึงพอใจ

แบบประเมินรูปแบบการจัดการความรู้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอแบบตารางประกอบการพรรณนา

ผลการวิจัย

1. สภาพการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10

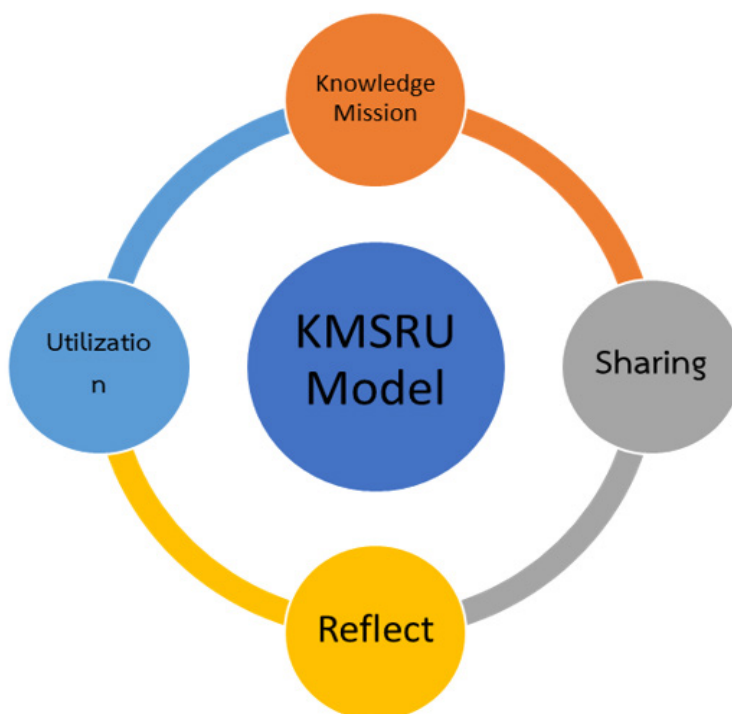
1.1 ผลวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ความต้องการในการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10 มีความต้องการจำเป็นในด้านการจัดการความรู้ของโครงการ เป็นลำดับแรก ค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.36 รองลงมา ได้แก่ ด้านการจัดการความเสี่ยงในโครงการ ค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ .34 ค่า, ด้านการจัดการสภาพทั่วไปของโครงการ $PNI_{modified}$ เท่ากับ .33 ตามลำดับ

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10 โดยสามารถสรุปประเด็น ได้ดังนี้

สภาพทั่วไปในการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10 มีจุดแข็ง คือ ความสามัคคีของชุมชน วัด โรงเรียน ด้วยความศรัทธาในพระพุทธศาสนา นำพามาซึ่งความสุขในชุมชน สามารถสร้างความสามัคคีระหว่างชุมชน องค์การไม่ทอดทิ้งชุมชน วัดไม่ทอดทิ้งชุมชน พันธกิจของโครงการคือ มีชุมชนที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางกายภาพ คนมีชีวิตที่สมบูรณ์พูนสุข มีจิตใจดีงาม ศรัทธาต่อพระพุทธศาสนาเป็นรากฐานชีวิต เอื้อต่อการพัฒนาตามพันธกิจของโครงการ จุดอ่อน คือ ขาดความต่อเนื่องการทำงานรณรงค์ส่งเสริมปฏิบัติ การทำตามให้สวยหรู และผู้นำเปลี่ยนแปลง เปลี่ยนความคิด เปลี่ยนการกระทำ ขาดงบประมาณในการสนับสนุนโอกาสในการดำเนินพันธกิจโครงการ คือ ชุมชน องค์การเอกชน องค์ภาครัฐ ให้การสนับสนุนและให้ความร่วมมือ สร้างความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมต่าง ๆ สร้างความสามัคคีในชุมชน อบรมให้ความรู้ ลงมือปฏิบัติ คิดว่าเป็นสิ่งที่ควรรณรงค์กระตุ้นให้เจ้าอาวาสใส่ใจในบทบาทของตน ชุมชนของตนอุปสรรคในการดำเนินพันธกิจโครงการ คือ การขาดความรู้ความเข้าใจในพันธกิจของโครงการ การสร้างเครือข่ายไปยังชุมชนนอกเขต การสละเวลาเพื่อส่วนรวม

1.3 ผลการออกแบบและพัฒนาแบบการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10 รูปแบบการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10 (ฉบับร่าง) สามารถเสนอผลการวิจัยสามารถสังเคราะห์เป็นรูปแบบที่ได้ คือ KMSRU Model ประกอบด้วย

- 1) K : KM (Knowledge Mission) (การจัดการรู้ตามพันธกิจ)
- 2) S : Sharing (การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านกิจกรรม)
- 3) R : Reflect (สะท้อนผลการจัดการความรู้)
- 4) U : Utilization (การนำไปใช้ประโยชน์)

ภาพที่ 1 KMSRU Model

1.4 ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10 โดยภาพรวมมีระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, $SD.= 13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ขั้นตอนการจัดการความรู้มีความเหมาะสม สามารถทำให้โครงการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ มีความสอดคล้องกับหลักการ มีความชัดเจนความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, $SD.= 52$)

1.5 ระดับความเหมาะสมของคู่มือการพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.55$, $S.D.=0.58$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาลำต่ำสุด ได้แก่ ด้านประโยชน์จากการนำคู่มือไปใช้ ($\bar{X}=4.69$, $S.D.=0.41$)

ด้านรูปเล่ม ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.62) ด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.66) ด้านการออกแบบ ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.61) ด้านความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.54) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านรูปแบบและการใช้ภาษา ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.63) ตามลำดับ

1.6 ผลการประเมินการทดลองใช้และปรับปรุงรูปแบบการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10 ค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10 โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.66) ข้อที่มีความพึงพอใจ 3 อันดับแรก คือ การมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10 ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.73) รองลงมา คือ กิจกรรมการจัดการความรู้มีความสอดคล้องของพันธกิจทั้ง 3 ด้าน ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.72) และ เนื้อหาการจัดการความรู้เข้าใจง่ายแล้วสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.69) ผลการวิเคราะห์ประเมินและยืนยันความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และการนำไปใช้ประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.46) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.33) รองลงมา คือ ความถูกต้อง ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.43) การนำไปใช้ประโยชน์ ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.48) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.61)

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10 แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนานี้ ประกอบด้วยพันธกิจ 6 ด้านตามพันธกิจคณะสงฆ์ คือ 1) ด้านการปกครอง 2) ด้านศาสนศึกษา 3) ด้านศึกษาสงเคราะห์ 4) ด้านเผยแผ่ 5) ด้านสาธารณูปการ 6) ด้านสาธารณสงเคราะห์ โดยพิจารณาถึงกลยุทธ์ในการนำนโยบายไปปฏิบัติควบคู่กันไปในกระบวนการกำหนดนโยบายก่อนที่จะทำการประกาศใช้นโยบายให้ประสบความสำเร็จมีสูง การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา บรรลุวัตถุประสงค์ตามวิสัยทัศน์ที่กำหนด วัดอุประสงค์ของโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข โดยวัตถุประสงค์ประกอบด้วย 1) เพื่อพัฒนารูปแบบและนำแนวคิดของ 5 ส จะมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของบ้าน วัด และโรงเรียน ประชาชนที่ทั่วไป ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญของการจัดการพื้นที่ให้สะอาด น่าอยู่ นามอง และพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ด้วยพลังของแรงจิตอาสาที่ร่วมกันคิดและพัฒนาขึ้น พันธกิจของโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข โดยมีพันธกิจคือ 1) การพัฒนาพื้นที่ทางกายภาพของวัดและชุมชนให้สะอาด ร่มรื่น สวยงามเป็นสถานที่สัปปายะ 2) การพัฒนาพื้นที่ทางสังคมและการเรียนรู้ของวัดและชุมชนด้วยวิถีวัฒนธรรมเชิงพุทธ 3) การพัฒนาพื้นที่จิตใจและปัญญาของวัดและชุมชนตามแนวพระพุทธศาสนา

ทั้งนี้การจะทำให้โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข สามารถดำเนินให้ประสบความสำเร็จนั้น จะต้องพัฒนาองค์ความรู้ตามพันธกิจทั้ง 3 ด้าน ของพันธกิจ ซึ่งสามารถจัดในรูปแบบของการจัดการความรู้ ผ่านกิจกรรมของโครงการการพัฒนาแบบการจัดการความรู้ มีหลากหลายรูปแบบด้วยกันแต่การนำมาใช้นั้นองค์กรต่าง ๆ ก็มีการประยุกต์ใช้เพื่อให้เหมาะสมกับองค์กรของตนเองในครั้งนี้จะกล่าวถึงรูปแบบการจัดการความรู้ที่มาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาแบบการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10 คือ รูปแบบของ Tuna Model ซึ่งเป็นแนวคิดรูปแบบการจัดการความรู้ ของสถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม (สคส.) ในรูปแบบปลาทูนัน มีแนวคิดที่ว่า ปลาทูน 1 ตัวมีการแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ก. เป้าหมาย (ส่วนหัวปลา) หรือ KV (Knowledge Vision) ข. ส่วนกิจกรรม (ตัวปลา) หรือ KS (Knowledge Sharing) และ ค. ส่วนการจดบันทึก (หางปลา) หรือ KA (Knowledge Access)

ซึ่งจากผลการศึกษาในข้างต้นเป็นการนำไปสู่การสร้างรูปแบบการจัดการความรู้ที่สอดคล้องกับการศึกษาของพระเมธีธรรมาลังการ, (ประยุทธ ภูริตโต) (2551) ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์จังหวัดแพร่ ตามพันธกิจ 6 ด้าน คือ การปกครอง การศาสนศึกษา การเผยแผ่ การศึกษาสงเคราะห์ การสาธารณสงเคราะห์ และการสาธารณูปการ ตามความคิดเห็นของเจ้าคณะจังหวัด รองเจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอ รองเจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบล และรองเจ้าคณะตำบล ในจังหวัดแพร่ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์จังหวัดแพร่ ดังนี้ การปกครอง คณะสงฆ์ มีการบริหารงานตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ กฎมหาเถรสมาคม ระเบียบมหาเถรสมาคม คณะสงฆ์ จังหวัดแพร่ ได้กำหนดนโยบายการดำเนินงานโดยการกำหนดกลุ่มการประชุมพระสังฆาธิการออกเป็นกลุ่มตามลำดับชั้นปกครองและมีการประชุมคณะสงฆ์ในระดับชั้นปกครอง เพื่องานพัฒนาองค์กร และติดตามผลตามโครงการที่แต่ละพื้นที่ได้ปฏิบัติ การศาสนศึกษา คณะสงฆ์มีการบริหารโดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวพระธรรมวินัยของบรรพชิตและคฤหัสถ์ใน 3 ส่วน คือ การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรม-บาลี การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา และการอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยสงฆ์ ในปี 2551 มีสำนักศาสนศึกษาที่เปิดการเรียนการสอนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม จำนวน 29 สำนัก การเผยแผ่ คณะสงฆ์มีการบริหารโดยจัดตั้งศูนย์เผยแผ่พระพุทธศาสนาประจำจังหวัด มีพระนักเผยแผ่ พระธรรมทูต และพระนักเทศน์ มีส่วนในการเผยแผ่หลักธรรมและข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาไปสู่ประชาชนภายในจังหวัด มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน และดำเนินการบริหารงานด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา มีการเผยแผ่ธรรมที่คณะสงฆ์ร่วมกับกรมการศาสนา จัดให้ดำเนินการการศึกษาสงเคราะห์ คณะสงฆ์กำหนดนโยบายและแผนงาน เพื่อสนับสนุนการศึกษาสำหรับพระภิกษุ-สามเณร ที่เรียนดีแต่ยากจนให้ได้รับการศึกษาตามศักยภาพแห่งความสามารถ โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแล ซึ่งประกอบด้วยเจ้าคณะจังหวัด รองเจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอ

รองเจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบล รองเจ้าคณะตำบลและเลขานุการทุกระดับ การสาธารณสุขสงเคราะห์ คณะสงฆ์จังหวัดแพร่ดำเนินการสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการปกครองคณะสงฆ์ พ.ศ.2505 มีการดำเนินกิจการเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูล องค์กร หน่วยงาน หมู่บ้าน มูลนิธิเพื่อคนยากจน ประชาชน ผู้ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ การสาธารณูปการ คณะสงฆ์มีการกำหนดนโยบาย วางแผนงานร่วมกัน ตามกลไกการพัฒนา วัด ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม บูรณปฏิสังขรณ์ถาวรวัตถุหรือสาธารณสมบัติ ของวัดตาม กฎระเบียบ มติ ประกาศ กฎหมาย ของมหาเถรสมาคมมีการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในวัด การจัดวางผังวัด การจัดวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและการเรียนรู้การจัดการจัดพิพิธภัณฑสถานในวัด และสอดคล้องกับ พระมหาเถรานุเถระ (2557) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาพระสังฆาธิการ เพื่อประสิทธิภาพการบริหาร กิจการคณะสงฆ์ ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามแนวทั่วไป เป็นการพัฒนาทรัพยากร มนุษย์ที่สำคัญ 4 ประการ (VETS) คือ 1) การสร้างวิสัยทัศน์ (Vision) 2) การศึกษา (Education) 3) การอบรม (Training) และ 4) การดูงาน (Study Tour) ส่วนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามแนว พระพุทธศาสนาในการวิจัย ครั้งนี้ ได้แก่ สิกขา 3 พรหมวิหาร 4 สังคหวัตถุ 4 ภาวนา 4 อิทธิบาท 4 และ สัปบุริสธรรม 7 ส่วนรูปแบบการพัฒนาพระสังฆาธิการตามแนวทั่วไปและตามแนว พระพุทธศาสนา ที่จะให้มีประสิทธิภาพในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ทั้ง 6 ด้าน ควรมีการบูรณาการ การพัฒนาพระสังฆาธิการ ตามแนวทั่วไปและพระพุทธศาสนา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารกิจการคณะสงฆ์มากยิ่งขึ้น ได้แก่ 1) ด้านการปกครอง ควรบูรณาการการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามแนวทั่วไป (VETS) ร่วมกับ หลักธรรม คือ พรหมวิหาร 4 ที่ถือว่าเป็นหลักธรรมที่เหมาะสมกับผู้ปกครองมากที่สุด 2) ด้านการศาสนศึกษา ควรบูรณาการการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามแนวทั่วไป (VETS) ร่วมกับหลักธรรม คือ สิกขา 3 ที่ถือว่าเป็นหลักธรรมในการพัฒนามนุษย์ให้ เป็นผู้อยู่อย่างประเสริฐ 3) ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ควรบูรณาการ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามแนวทั่วไป (VETS) ร่วมกับหลักธรรม คือ สังคหวัตถุ 4 ที่ถือว่าเป็นหลักธรรม ที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจบุคคล และประสานหมู่ชนไว้ให้สามัคคี เป็นหลักการสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน 4) ด้านการเผยแผ่ ควรบูรณาการการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ตามแนวทั่วไป (VETS) ร่วมกับหลักธรรม คือ ภาวนา 4 ที่ถือว่าเป็นหลักธรรมสำหรับพัฒนา ฝึกฝน อบรมมนุษย์ให้มีความสามารถดำรงชีวิตอยู่ใน สังคม ได้อย่างปกติสุข 5) ด้านการสาธารณูปการ ควรบูรณาการการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามแนวทั่วไป (VETS) ร่วมกับหลักธรรม คือ อิทธิบาท 4 ที่ถือว่าเป็นหลักธรรมที่ทำให้ประสบความสำเร็จ 6) ด้านสาธารณ สงเคราะห์ ควรบูรณาการการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ตามแนวทั่วไป (VETS) ร่วมกับหลักธรรม คือ สัปบุริสธรรม 7 ที่ถือว่าเป็นหลักธรรมที่สามารถพัฒนามนุษย์ได้เป็นอย่างดี และด้วยการประยุกต์หลัก การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามแนวทั่วไป (VETS) และหลักธรรม แต่ละหัวข้อ สามารถยังการบริหาร กิจการคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

รูปแบบการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครอง คณะสงฆ์ภาค 10 ที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบ 4 ประการ ได้แก่ 1) K : KM (Knowledge Mission) (การจัดการรู้ตามพันธกิจ) 2) S : Sharing (การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านกิจกรรม) 3) R : Reflect (สะท้อนผลการจัดการความรู้) 4) U : Utilization (การนำไปใช้ประโยชน์) ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10 โดยภาพรวมมีระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ขั้นตอนการจัดการความรู้มีความเหมาะสม สามารถทำให้โครงการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ มีความสอดคล้องกับหลักการ มีความชัดเจนความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ระดับความเหมาะสมของคู่มือการพัฒนา รูปแบบการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ เอนก นรสาร, สำราญ กำจัดภัย และ พงมาน ชำนาญกิจ (2559) ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดการความรู้โดยบูรณาการแนวทางการรับรู้ความสามารถตนเอง และการกำกับตนเอง เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการจัดการเรียนการสอนของครูวิทยาลัยนาหว้า มหาวิทยาลัยนครพนม ผลการวิจัยพบว่า 1) ครู วิทยาลัยนาหว้า มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการความรู้เพียงขั้นตอนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ยังไม่เข้าใจในทุกขั้นตอนของการกระบวนการจัดการความรู้ อย่างละเอียด จึงใช้เฉพาะการประชุมในการจัดการความรู้ภายในวิทยาลัย และสภาพการจัดการเรียนการสอนของครู อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.08$) มีความต้องการพัฒนาความสามารถด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับมาก ($\bar{x} = 3.91$) 2) รูปแบบการจัดการความรู้ที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบ 5 ประการ คือ (1) หลักการ (2) จุดมุ่งหมาย (3) เนื้อหา (4) กระบวนการ และ (5) การวัดและประเมินผล 3) ผลการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นพบว่า 3.1) ครูมีความสามารถในการจัด การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การวัดและประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนหลังการพัฒนาสูงกว่า ก่อนการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3.2) ครูมีการรับรู้ความสามารถตนเองและการกำกับตนเอง หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการประเมินการทดลองใช้และปรับปรุงรูปแบบ ค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10 โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีความพึงพอใจ 3 อันดับแรก คือ การมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10 รองลงมา คือ กิจกรรมการจัดการรู้มีความสอดคล้องของพันธกิจทั้ง 3 ด้าน และ เนื้อหาการจัดการความรู้เข้าใจง่ายแล้วสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ผลการวิเคราะห์ประเมินและยืนยันความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และการนำไปใช้ประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 0.46) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเป็นไปได้ รองลงมา คือ ความถูกต้อง การนำไปใช้ประโยชน์ (ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

องค์ความรู้จากและกระบวนการที่ได้จากการวิจัย สามารถนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์โดยการนำเสนอ องค์ความรู้ที่พร้อมสู่การนำไปใช้ประโยชน์ในการเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายสาธารณะ พร้อมกระบวนการ เผยแพร่การพัฒนา รูปแบบการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขต การปกครองคณะสงฆ์ภาค 10 ไปบรรจุอยู่ในโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1) ควรมีการนำรูปแบบการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขต การปกครองคณะสงฆ์ภาค 10 ไปใช้ในจัดการจัดกิจกรรมของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน
- 2) ควรเพิ่มระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการจัดการความรู้ ให้มีความต่อเนื่องจะทำให้บ้าน วัด และโรงเรียน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมากยิ่งขึ้น

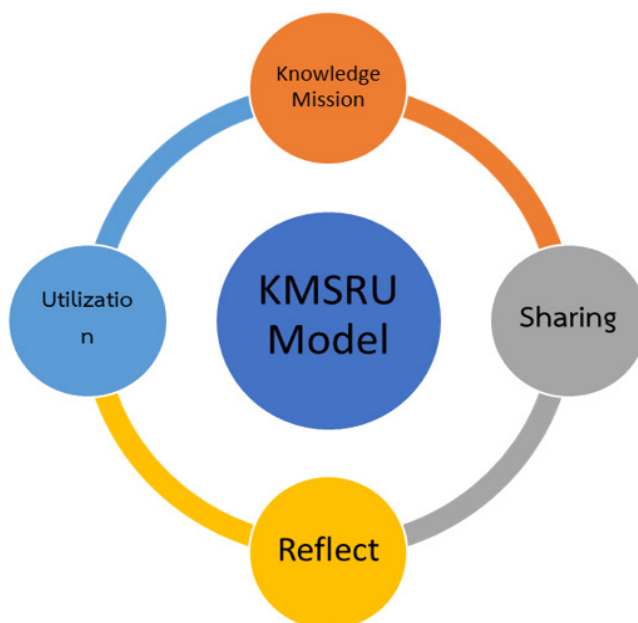
3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษารูปแบบการจัดการความรู้ด้านอื่น ๆ ของโครงการวัดประชารัฐ สร้างสุข
- 2) ควรมีการนำรูปแบบการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขต การปกครองคณะสงฆ์ภาค 10 ไปศึกษาเพิ่มเติมหรือศึกษาในกลุ่มหลากหลายกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพ ของโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- 3) ควรศึกษาสาเหตุและปัจจัยที่ทำให้เกิดการจัดการความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็น ประเด็นในการศึกษาต่อไป

องค์ความรู้ใหม่

รูปแบบการจัดการความรู้ตามพันธกิจ โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ในเขตการปกครอง คณะสงฆ์ภาค 10 สามารถเสนอผลการวิจัยสามารถสังเคราะห์เป็นรูปแบบที่ได้คือ KMSRU Model ประกอบด้วย

- 1) K : KM (Knowledge Mission) (การจัดการรู้ตามพันธกิจ)
- 2) S : Sharing (การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านกิจกรรม)
- 3) R : Reflect (สะท้อนผลการจัดการความรู้)
- 4) U : Utilization (การนำไปใช้ประโยชน์)

ภาพที่ 2 KMSRU Model

เอกสารอ้างอิง

- ทิตินา แหมมณี. (2550). ศาสตร์การสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด.
- ฝ่ายสาธารณูปการของมหาเถรสมาคม. (2564). โครงการ วัด ประชา รัฐ สร้างสุข "วัดสวยด้วยความสุข". สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2565, จาก <https://www.wat3579.com/>.
- พระมหาธฤติ รุ่งชัยวิฑูร. (2557). รูปแบบการพัฒนาพระสังฆาธิการเพื่อประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์. (ดุชนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระเมธีธรรมาลังการ, (ประยุทธ์ ภูริศโต). (2551). ประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์จังหวัดแพร่. (รายงานการวิจัย).แพร่: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่.
- พระราชวรเมธี และคณะ. (2564). แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา 2560 – 2564 “การนํานโยบายสู่การปฏิบัติ”. สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2565, จาก <http://www.buddhism4.com/web/download/book%201>.

วาโร เฟื่องสวัสดิ์. (2553). การวิจัยพัฒนารูปแบบ. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2(4), 1-15.

เอนก นรสาร, สำราญ กำจัดภัย และ พจมาน ชำนาญกิจ. (2559). การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้
โดยบูรณาการแนวคิดการรับรู้ความสามารถตนเองและการกำกับตนเอง เพื่อพัฒนาความสามารถ
ด้านการจัดการเรียน การสอนของครูวิทยาลัยนาหว้า มหาวิทยาลัยนครพนม. (รายงานการวิจัย).
นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.